

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వ విఘ్నాన సర్వస్వము

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

పుణ్యాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్తవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా మః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్పృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థం, అవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ,
శ్రీమన్మహాభారతే, ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, త్రిపశ్చాశదధికశతతమ, చతుష్పశ్చాశదధికశతతమ,
అధ్యాయాంతర్గత శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యాస ధ్యానమ్ ॥

వ్యాసం వశిష్టనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరోశరోత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమోనమః ॥

అధ్యాయ:-153 త్రిపశ్చాశదధికశతతమో2ధ్యాయ: హిడిమ్బువధపర్వ
హిడిమ్బుయా: కున్తిం ప్రతి స్వమనోభావనివేదనం భీమసేనకర్తృకో హిడిమ్బువధశ్చ

అథవాప్యహమేవైనం హనిష్యామి వృకోదర ।

కృతకర్మా పరిశ్రాంత: సాధు తావదుపారమ ॥

॥ 153-29 ॥

వైశమ్పాయన ఉవాచ

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా భీమసేనో2త్యమర్షణ: ।

నిష్పిష్ట్యైనం బలాద్భావౌ పశుమారమమారయత్ ॥

॥ 153-30 ॥

స మార్యమాణో భీమేన ననాద విపులం స్వనమ్ ।

పూరయంస్తద్వనం సర్వం జలార్థ ఇవ దున్దభి: ॥

॥ 153-31 ॥

బాహుభ్యాం యోక్తయిత్వా తం బలవాన్ పాణ్డునన్దన: ।

మధ్యే భజ్క్త్యా మహాబాహుర్హర్షయామాస పాణ్డువాన్ ॥

॥ 153-32 ॥

హిడిమ్బుం నిహతం దృష్ట్వా సంహృష్టాస్తే తరస్విన: ।

అపూజయన్నరవ్యాఘ్రం భీమసేనమరిన్దమమ్ ॥

॥ 153-33 ॥

అభిపూజ్య మహాత్మానం భీమం భీమపరాక్రమమ్ ।

పునరేవార్జునో వాక్యమువాచేదం వృకోదరమ్ ॥

॥ 153-34 ॥

న దూరం నగరం మన్యే వనాదస్మాదహం విభో ।

శీఘ్రం గచ్ఛామ భద్రం తే న నో విద్యాత్ సుయోధన: ॥

॥ 153-35 ॥

తత: సర్వే తథేత్యుక్త్యా సహ మాత్రా మహారథా: ।

ప్రయయు: పురుషవ్యాఘ్రా హిడిమ్బా చైవ రాక్షసీ ॥

॥ 153-36 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి హిడిమ్బువధపర్వణి హిడిమ్బువధే త్రిపశ్చాశదధికశతతమో2ధ్యాయ: ॥ 153 ॥

అధ్యాయ:-154 చతుష్పశ్చాశదధికశతతమో2ధ్యాయ: హిడిమ్బువధపర్వ

యుధిష్ఠిరకర్తృకం భీమసేనస్య హిడిమ్బువధాద్వినివర్తనమ్, భీమసేనముద్దిశ్య హిడిమ్బుయా: ప్రార్థనం

హిడిమ్బుభీమసేనయో: సమాగమో ఘటోత్క-చోత్పత్తిశ్చ

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి హిడిమ్బువధపర్వణి ఘటోత్క-చోత్పత్తౌ

చతుష్పశ్చాశదధికశతతమో2ధ్యాయ: ॥ 154 ॥

భీమసేన ఉవాచ

స్మరన్తి వైరం రక్షాంసి మాయామాశ్రిత్య మోహినీమ్ ।
హిడిమ్బే వ్రజ పన్థానం త్వమిమం భ్రాతృసేవితమ్ ॥ 154-1 ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

క్రుద్ధోఽపి పురుషవ్యాఘ్రు భీమ మా స్మ స్త్రియం వధీః ।
శరీరగుప్త్యభ్యధికం ధర్మం గోపాయ పాణ్డవ ॥ 154-2 ॥

వధాభిప్రాయమాయాన్తమవధీస్త్వం మహాబలమ్ ।
రక్షసస్తస్య భగినీ కిం నః క్రుద్ధా కరిష్యతి ॥ 154-3 ॥

వైశమ్పాయన ఉవాచ

హిడిమ్బా తు తతః కున్తిమభివాద్య కృతాశ్చలిః ।
యుధిష్ఠిరం తు కౌన్తేయమిదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 154-4 ॥

ఆర్యే జనాసి యద్దుఃఖమిహ స్త్రీణామనఙ్గజమ్ ।
తదిదం మామనుప్రాప్తం భీమసేనకృతం శుభే ॥ 154-5 ॥

సోఢం తత్పురమం దుఃఖం మయా కాలప్రతీక్షయా ।
సోఽయమభ్యాగతః కాలో భవితా మే సుఖోదయః ॥ 154-6 ॥

మయా హుత్స్రుజ్య సుహృదః స్వధర్మం స్వజనం తథా ।
వృతోఽయం పురుషవ్యాఘ్రుస్తవ పుత్రః పతిః శుభే ॥ 154-7 ॥

వీరేణాహం తథానేన త్వయా చాపి యశస్విని ।
ప్రత్యాఖ్యాతా న జీవామి సత్యమేతద్బ్రవీమి తే ॥ 154-8 ॥

తదర్హసి కృపాం కర్తుం మయి త్వం వరవర్ణిని ।
మత్వా మూఢేతి తన్మా త్వం భక్తా వానుగతేతి వా ॥ 154-9 ॥

భర్త్రానేన మహాభాగే సంయోజయ సుతేన హ ।
తముపాదాయ గచ్ఛేయం యథేష్టం దేవరూపిణమ్ ॥ 154-10 ॥

పునశ్చైవానయిష్యామి విప్రమ్భం కురు మే శుభే ।
అహం హి మనసా ధ్యాతా సర్వాన్నేష్యామి వః సదా ॥ 154-11 ॥

వృజినాత్తారయిష్యామి దుర్గేషు విషమేషు చ ।
పుష్టేన వో వహిష్యామి శీఘ్రం గతిమభీప్సతః ॥

॥ 154-12 ॥

యూయం ప్రసాదం కురుత భీమసేనో భజేత మామ్ ।
ఆపదస్తరణే ప్రాణాన్ధారయేద్యేన తేన వా ॥

॥ 154-13 ॥

సర్వమావృత్య కర్తవ్యం తం ధర్మమనువర్తతా ।
ఆపత్సు యో ధారయతి ధర్మం ధర్మవిదుత్తమః ॥

॥ 154-14 ॥

వ్యసనం హ్యేవ ధర్మస్య ధర్మిణామాపదుచ్యతే ।
పుణ్యం ప్రాణాన్ధారయతి పుణ్యం ప్రాణదముచ్యతే ।
యేన యేనాచరేద్ధర్మం తస్మిన్ గర్హా న విద్యతే ॥

॥ 154-15 ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

ఏవమేతద్యథా22త్త త్వం హిడిమ్బే నాత్ర సంశయః ।
స్థాతవ్యం తు త్వయా సత్యే యథా బ్రూయాం సుమధ్యమే ॥

॥ 154-16 ॥

మహతో2త్ర స్త్రియం కామాద్భాధితాం త్రాహి మామపి ।
ధర్మార్థకామమోక్షేషు దయాం కుర్వన్తి సాధవః ॥

తం తు ధర్మమితి ప్రాహుర్మునయో ధర్మవత్సలాః ।
దివ్యజ్ఞానేన పశ్యామి అతీతానాగతానహమ్ ॥

తస్మాద్వక్ష్యామి వః శ్రేయ ఆసన్నం సర ఉత్తమమ్ ।
అద్యాసాద్య సరః స్నాత్వా విశ్రమ్య చ వనస్పతౌ ॥

వ్యాసం కమలపత్రాక్షం దృష్ట్వా శోకం విహాస్యథ ।
ధార్తరాష్ట్రోద్వివాసశ్చ దహనం వారణావతే ॥

త్రాణం చ విదురాత్తుభ్యం విదితం జ్ఞానచక్షుషా ।
ఆవాసే శాలిహెరాత్రస్య స చ వాసం విధాస్యతి ॥

వర్షవాతాతపసహః అయం పుణ్యో వనస్పతిః ।
సీతమాత్రే తు పానీయే క్షుత్ప్రీపాసే వినశ్యతః ॥

తపసా శాలిహిత్రేణ సరో వృక్షశ్చ నిర్మితః ।
 కాదమ్బూః సారసా హంసాః కురర్యః కురరైః సహ ॥
 రువన్తి మధురం గీతం గాన్ధర్వస్వనమిశ్రితమ్ ।

“ప్రహేళిక ”

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

- ॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥ ౩ యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్యవేత్ ।
 తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే ॥
- ॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥ ౩ సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
 సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥
- ॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥ ౩ కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
 కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥
- ॥ అథ మంగళమ్ ॥ ౩ శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
 శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥